SKLEPNI PREDLOGI GENERALNE PRAVOBRANILKE VERICE TRSTENJAK,

predstavljeni 4. septembra 2008 [1]

1. S pritožbo skuša družba Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading BV doseči razveljavitev sodbe Sodišča prve stopnje z dne 30. novembra 2006 v zadevi Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods proti Komisiji [2] (v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Sodišče prve stopnje zavrnilo njeno tožbo za razglasitev ničnosti Odločbe Komisije REM 19/2002 z dne 17. junija 2004, v kateri je bilo ugotovljeno, da zahtevek za odpust uvoznih carinskih dajatev, ki ga je vložila družba Heuschen & Schrouff, ni upravičen.

I – Pravni okvir

A – *Predpisi o carinski klasifikaciji*

2. Ta pritožba je povezana s predlogom za sprejetje predhodne odločbe, ki ga je vložilo Hoge Raad der Nederlanden (Nizozemska) v okviru spora med Staatssecretaris van Financiën (državni sekretar za finance) in družbo Heuschen & Schrouff zaradi naknadne izterjave carinskih dajatev, [3] katerih zahtevani odpust je predmet obravnavanega spora.

3. „Kombinirana nomenklatura“ (v nadaljevanju: KN), ki je bila uvedena v prilogi I k Uredbi Sveta (EGS) št. 2658/87 z dne 23. julija 1987 o tarifni in statistični nomenklaturi ter skupni carinski tarifi, [4] temelji na svetovnem harmoniziranem sistemu poimenovanj in šifrskih oznak blaga (v nadaljevanju: HS), ki ga je izdelal Svet za carinsko sodelovanje, zdaj Svetovna carinska organizacija, in ki ga je uvedla mednarodna konvencija, sklenjena v Bruslju 14. junija 1983, ki jo je Skupnost odobrila s Sklepom Sveta 87/369/EGS z dne 7. aprila 1987. [5] KN prevzema številke in šestmestne podštevilke

1 – Jezik izvirnika: nemščina.

2 – Sodba z dne 30. novembra 2006 v zadevi Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods proti Komisiji (T-382/04).

3 – Glej k temu moje sklepne predloge, predstavljene 4. septembra 2008 v zadevi Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading (C-375/07).

4 – UL L 256, str. 1.

5 – UL L 198, str. 1.

HS, sedmo in osmo mesto ustvarjata lastne pododdelke. [6]

4. V skladu s členom 9(1) Uredbe št. 2658/87 je Komisija Evropskih skupnosti pooblaščena, da ob podpori odbora predstavnikov držav članic in v skladu s postopkom, določenim v členu 10 Uredbe št. 2658/87, izda predpise za uvrščanje blaga v KN.

5. V prilogi I, drugi del, oddelek IV, poglavje 19 k Uredbi št. 2658/87 so zajete oznake KN za „Proizvod[e] iz žit, moke, škroba ali mleka; slaščičarsk[e] izdelk[e]".

6. Pod številko 1901 KN so zajeti „Sladni ekstrakt; živila iz moke, drobljencev, zdroba, škroba ali sladnega ekstrakta, ki ne vsebujejo kakava ali ga vsebujejo manj kot […]; živila iz izdelkov iz tarifnih številk [od] 0401 do 0404 [7] […]," in podštevilka 1901 90 99 z oznako blaga „drugo".

7. Pod številko 1905 KN so navedeni: „Kruh, peciva, sladice, piškoti in drugi pekovski izdelki z dodatkom kakava ali brez njega; hostije, prazne kapsule, primerne za farmacevtsko uporabo, oblati za pečatenje, rižev papir in podobni izdelki," poleg tega še podštevilka 1905 90 KN, „drugo", in naslednja podštevilka 1905 90 20 KN „Hostije, prazne kapsule, primerne za farmacevtsko uporabo, oblati za pečatenje, rižev papir in podobni proizvodi".

8. V nekaterih jezikovnih različicah številka 1905 KN našteva „posušeno" blago, deloma tudi „posušen[e] in termično obdelan[e] oblat[e] iz moke," [8] vendar ne v nizozemski različici. [9] V nekaterih različicah, na primer angleški in slovenski, je izrecno naveden pojem „rižev papir". [10]

9. V skladu s točko 1 priloge k Uredbi Komisije (ES) št. 1196/97 z dne 27. junija 1997 o uvrstitvi določenega blaga v kombini-

6 – Glej uvodne izjave k Uredbi št. 2658/87 (zlasti tretjo uvodno izjavo), člena 1 in 3 te uredbe in sodbo z dne 27. septembra 2007 v zadevi Medion (C-208/06 in C-209/06, ZOdl., str. I-7963, točka 3).

7 – Številke od 0401 do 0404 zajemajo blago kot je mleko, smetana in sirotka ter iz njih izdelane proizvode.

8 – To velja med drugim tudi za nemško („getrocknete Teigblätter aus Mehl oder Stärke"), francosko („pâtes séchées de farine, d'amidon ou de fécule en feuilles"), špansko („pastas secas de harina, almidón o fécula, en hojas") in portugalsko („pastas secas de farinha, amido ou fécula") jezikovno različico.

9 – Nizozemska („dergelijke producten van meel of van zetmeel"), danska („lignende varer af mel eller stivelse") in švedska („liknande produkter") jezikovna različica so po končanem naštevanju z bolj ali manj natančnim napotilom na „[podobne izdelke]" manj izčrpne kot mnoge druge različice, ki med navedbo „[oblatov] za pečatenje" in „[podobnih izdelkov]" vsebujejo še v naslednji opombi navedene pojme.

10 – Primerjaj „rice paper" v angleški in „rižev papir" v slovenski jezikovni različici.

rano nomenklaturo [11] (ta uredba se opira na zgoraj navedeni člen 9 Uredbe št. 2658/87) so pod podštevilko 1905 90 20 KN uvrščeni proizvodi, ki ustrezajo sledečemu opisu blaga:

„Živilo v obliki suhih, prosojnih lističev različnih velikosti, izdelani iz riževe moke, soli in vode.

Ti lističi se, potem ko se namočijo v vodi, da postanejo voljni, na splošno uporabljajo kot ‚ovitki' za zavijanje spomladanskih zvitkov in podobnih izdelkov." [12]

10. Poleg tega točka 1 priloge k Uredbi št. 1196/97 vsebuje naslednjo utemeljitev:

„Uvrstitev opredeljujejo določbe splošnih pravil 1 in 6 za razlaganje kombinirane nomenklature in besedilo tarifnih oznak KN 1905, 1905 90 in 1905 90 20."

B – *Odpust uvoznih dajatev iz razlogov pravičnosti*

11. Člen 239 Uredbe Sveta (EGS) št. 2913/92 z dne 12. oktobra 1992 o carinskem zakoniku Skupnosti [13] (v nadaljevanju: carinski zakonik) v posebnih primerih določa odpust uvoznih ali izvoznih dajatev. Člen 239(1), druga alinea, določa:

„Uvozne ali izvozne dajatve se lahko […] odpustijo v […] primerih […], ki izhajajo iz okoliščin, pri katerih ne gre niti za [očitno] malomarnost niti za goljufivo ravnanje [namen] udeleženega. […]"

11 – UL L 170, str. 13.

12 – V nizozemski jezikovni različici: „Voedselbereiding in de vorm van droge, doorschijnende vellen, met verschillende afmetingen, vervaardigd van rijstmeel, zout en water. De vellen worden, na weken in water om ze plooibaarte maken, meestal gebruikt om daarvan de ‚wikkels' voor loempia's en dergelijke te vervaardigen."

13 – UL L 302, str. 1.

II – Dejansko stanje

12. Družba Heuschen & Schrouff, uvoznik živil in živilskih sestavin, že več let iz Vietnama uvaža rižev papir. [14]

13. Leta 1996 in v nadaljnjih letih je carinski posrednik v imenu družbe Heuschen & Schrouff za sprostitev v prosti promet pod podštevilko 1901 90 99 KN deklariral uvožen rižev papir. Z dopisom z dne 21. marca 1996 je nizozemski carinski organ sporočil družbi Heuschen & Schrouff, da rižev papir dejansko spada pod podštevilko 1901 90 99 KN.

14. Komisija je 27. junija 1997 sprejela Uredbo št. 1196/97, [15] ki je bila v *Uradnem listu Evropskih Skupnosti* objavljena 28. junija 1997 in začela veljati 19. julija 1997.

15. Po sprejetju te uredbe je družba Heuschen & Schrouff rižev papir iz Vietnama še naprej uvrščala pod podštevilko 1901 90 99 KN, kar je nizozemski carinski organ sprejel glede 29 deklaracij v šestih mesecih (na podlagi pregleda dokumentacije in – v enem primeru – pregleda blaga). Nizozemski carinski organ je 16. marca 1998 sporočil, da se je treba pri deklaraciji sklicevati na podštevilko 1905 90 20 KN. Pozneje tistega dne pa je isti carinski organ potrdil deklaracijo s sklicem na podštevilko 1901 90 99 KN. Od 17. marca 1998 je družba Heuschen & Schrouff za uvoz riževega papirja uporabljala podštevilko 1905 90 20 KN.

16. Z dopisom z dne 22. novembra 2000 je bila družba Heuschen & Schrouff pozvana k plačilu carinskih dajatev v skupni višini 645.399,50 NLG (292.869,52 eura) za ves rižev papir, uvožen v obdobju med 13. novembrom 1997 in 31. decembrom 1998. Carinski organ je, sklicujoč se na Uredbo št. 1196/97, pojasnil, da je podštevilka 1901 90 99 KN, ki je navedena v deklaracijah, neustrezna in bo zato potreben popravek zadevnih odločb o odmeri dajatve.

17. Na ugovor, ki ga je vložila družba Heuschen & Schrouff, je inšpektor z odločbo z dne 9. marca 2001 potrdil poziv za plačilo; iz

14 – Označuje se ga tudi kot „riževi lističi“ (nemško „Reisblätter“) ali z angleškim poimenovanjem „rice paper“.

15 – Primerjaj točki 9 in 10 teh sklepnih predlogov.

slednjega je bil izvzet poziv za plačilo zneska v višini 13.650,30 NLG (6194,24 eura) v zvezi s carinsko deklaracijo z dne 16. marca 1998, ki je bila razveljavljena. Po uskladitvi je bil za obdobje med 25. novembrom 1997 in 2. februarjem 1998 za plačilo določen znesek v višini 636.518,40 NLG (282.645,21 eura).

18. Družba Heuschen & Schrouff je 13. septembra 2002 pri nacionalnem carinskem organu vložila zahtevo, naj se ji v skladu s členom 239(1) carinskega zakonika odpusti zadevni carinski dolg. Ta zahteva je bila 19. septembra 2002 predložena Komisiji.

19. Komisija je z odločbo REM 19/2002 z dne 17. junija 2004 zahtevo zavrnila, z utemeljitvijo, da sicer gre za poseben primer iz člena 239 carinskega zakonika, vendar je očitno, da je družba Heuschen & Schrouff ravnala očitno malomarno. Komisija k temu dodaja, da po objavi Uredbe št. 1196/97 z dne 28. junija 1997 položaj glede carinskih dajatev ni bil več zapleten in nepregleden. Družba Heuschen & Schrouff bi morala do takrat o Uredbi vsaj poizvedeti in si tako razjasniti položaj.

20. Zoper to odločbo Komisije je družba Heuschen & Schrouff 23. septembra 2004 vložila to tožbo.

III – Postopek pred Sodiščem prve stopnje in izpodbijana sodba

21. V utemeljitev svoje tožbe je družba Heuschen & Schrouff navedla tri tožbene razloge:

– kršitev člena 239 carinskega zakonika Skupnosti, neustrezna presoja dejanskega stanja in nezadostna obrazložitev;

– kršitev načel dobrega upravljanja in enakega obravnavanja;

– kršitev načela sorazmernosti.

22. Sodišče prve stopnje je v izpodbijani sodbi tožbo zavrnilo in pritožnici naložilo plačilo stroškov.

23. Sodišče prve stopnje v obravnavani sodbi ugotavlja, da gre zaradi napake nizozemskega carinskega organa sicer za poseben primer v smislu člena 239 carinskega zakonika,

vendar je očitno, da je družba Heuschen & Schrouff ravnala očitno malomarno. Z objavo Uredbe št. 1196/97 se je razjasnil prejšnji položaj, ki bi se glede na nizozemsko jezikovno različico lahko štel za zapletenega. V vsakem primeru pa so bila od takrat morebitna protislovja med dotedanjo deklaracijo in Uredbo št. 1196/97 očitna. Poizvedba pri carinskem organu bi bila glede teh protislovij vsekakor potrebna. Napake carinskih posrednikov se pripiše družbi Heuschen & Schrouff. Komisija je torej odločila pravilno, člen 239 carinskega zakonika pa ni bil kršen.

odpust uvoznih dajatev v tem primeru ni bil upravičen;

– Komisiji naloži plačilo stroškov.

25. Komisija zahteva, naj se:

IV – Predlogi v postopku pred Sodiščem

– pritožbo zavrne kot neutemeljeno;

24. Družba Heuschen & Schrouff zahteva, naj se:

– družbi Heuschen & Schrouff naloži plačilo stroškov.

– razveljavi sodba Sodišča prve stopnje z dne 30. novembra 2006 v zadevi T-382/04;

26. Po zaključku pisnega postopka je bila 22. maja 2008 opravljena ustna obravnava, v kateri so sodelovali družba Heuschen & Schrouff, Komisija, nizozemska vlada, grška vlada in italijanska vlada. Na obravnavi niso bili predstavljeni novi vidiki zadeve.

– razglasi za nično Odločba Evropske komisije z dne 17. junija 2004 (REM 19/2002), v kateri je Komisija odločila, da

V – Pritožba

A – *Trditve strank*

27. Družba Heuschen & Schrouff v edinem pritožbenem razlogu v pritožbenem postopku zatrjuje, da je Sodišče prve stopnje kršilo člen 239 carinskega zakonika. [16] Sodišče prve stopnje naj bi poleg tega svoje ugotovitve nezadostno obrazložilo; v vsakem primeru pa naj bi obrazložitev ne mogla podpreti teh ugotovitev.

28. Do sedaj še ni bilo določeno, kam bi bilo ustrezno uvrstiti rižev papir. Sodišče prve stopnje naj bi svojo sodbo nepravilno oprlo na domnevo, da je ustrezna uvrstitev pod številko 1905 90 20 KN. To uvrstitev družba Heuschen & Schrouff izpodbija kot neustrezno in opozarja, da je vprašanje ustrezne uvrstitve istočasno tudi predmet tožbe, ki jo obravnava Hoge Raad der Nederlanden. [17]

29. Presoja v skladu s členom 239 carinskega zakonika, torej ob uporabi meril vrste napake (oziroma zapletenosti predpisa), strokovnih izkušenj in stopnje izvajane skrbnosti, naj bi, če se obravnavajo skupaj, vodila do sklepa, da je bil odpust uvoznih dajatev upravičen.

30. Glede merila zapletenosti predpisa bi bilo treba opozoriti, da so se napake pojavljale tako na strani Komisije kot na strani nizozemskega carinskega organa. Komisija naj bi z Uredbo št. 1196/97 izdala očitno nepravilen, v vsakem primeru pa dvoumen predpis, ki ni v skladu s sodno prakso. [18] Zajemal bi lahko kvečjemu termično obdelan, ne pa tudi neobdelan rižev papir, ki ga je uvažala družba Heuschen & Schrouff. Poleg tega besedilo nizozemske jezikovne različice številke 1905 KN ne vsebuje omembe riževega papirja. Zaradi tega nastane zmeda. Napako naj bi storil tudi nizozemski carinski organ, ker je v šestih mesecih po objavi Uredbe št. 1196/97 sprejel in potrdil nadaljnjih 29 prijav z uvrstitvijo pod številko 1901 KN. Glede na navedeno naj bi šlo za zapleteno ureditev klasifikacije, ki, v nasprotju z mnenjem Sodišča prve stopnje, z objavo Uredbe št. 1196/97 ni bila končana. V zvezi s sodbo Biegi Nahrungsmittel [19] bi bilo treba upoštevati tudi to, kako dolgo je bil carinski organ v zmoti. V nasprotju

16 – Na začetku pritožbe družba Heuschen & Schrouff istočasno očita tudi kršitve členov od 899 do 909 Uredbe Komisije št. 2454/93 z dne 2. julija 1993 o določbah za izvajanje Uredbe (EGS) št. 2913/92, UL L 253, str. 1. Ker pa se v pritožbi izrecno ne sklicuje na upravni postopek za odločanje na podlagi člena 239 Carinskega zakonika, bom domnevala, da gre za enoten pritožbeni razlog, ki se nanaša predvsem na člen 239 Carinskega zakonika.

17 – Glej zgoraj točko 2 teh sklepnih predlogov.

18 – Družba Heuschen & Schrouff se glede tega sklicuje na sodbo z dne 11. avgusta 1995 v zadevi Uelzena Milchwerke (C-12/94, Recueil, str. I-2397).

19 – Sodba z dne 3. marca 2005 v zadevi Biegi Nahrungsmittel in Commonfood proti Komisiji (C-499/03 P, ZOdl., str. I-1751, točka 48).

z mnenjem Sodišča prve stopnje bi bilo treba torej presoditi, da nizozemski organ v nadaljnjih šestih mesecih glede te klasifikacije ni izrazil dvomov, temveč ji je pritrjeval.

31. Glede merila strokovnih izkušenj bi bilo treba opozoriti, da je Sodišče prve stopnje napačno sklepalo, da ima družba Heuschen & Schrouff izčrpne strokovne izkušnje na področju uvoza in izvoza. S tem jo je nepravilno opredelilo za izkušenega trgovca in s tem za strokovnjaka na področju uvoza in izvoza. Vendar družba ni sama skrbela za carinske deklaracije, temveč je za to najela tretje osebe, ki so v skladu s členom 5 carinskega zakonika nastopale v njenem imenu. Njihovega ravnanja v okviru člena 239 carinskega zakonika ni mogoče pripisati družbi Heuschen & Schrouff. Poleg tega se v obravnavanem primeru zaradi posebne zapletenosti ureditve tudi z največjimi strokovnimi izkušnjami ne bi bilo mogoče izogniti nepravilni uvrstitvi.

32. Glede merila dolžnosti skrbnega ravnanja je Sodišče prve stopnje v izpodbijani sodbi postavilo previsoke zahteve, in sicer tudi, če bi se družbo Heuschen & Schrouff lahko štelo za izkušenega trgovca. Poleg tega jo je Sodišče prve stopnje zmotno izenačilo z njenim neposrednim zastopnikom. Težko si je predstavljati, zakaj naj bi družba Heuschen & Schrouff dvomila glede dosedanje uvrstitve v KN. Imela je dovolj razlogov, da je menila, da je številka 1901 KN ustrezna, kar posebej velja za razlog, obravnavan že pri merilu zapletenosti ureditve, da se Uredba št. 1196/97 sploh ne nanaša na neobdelan rižev papir, ki ga uvaža družba Heuschen & Schrouff. Dejstvo, da družba ni uporabila te uredbe, torej ni povezano s tem, da te uredbe ni prebrala, temveč z okoliščino, da se ta uredba ne uporablja za blago, ki ga podjetje uvaža, in da je nizozemski carinski organ to potrdil. Prav tako bi bilo treba upoštevati, da KN v letih od 1996 do 1998 ni bila ustrezno prilagojena besedilu Uredbe št. 1196/97. Položaj iz sodbe Covita,[20] ki ga je v zvezi s tem navedlo Sodišče prve stopnje, zaradi teh razlogov ni primerljiv. Neizpolnitev dolžnosti skrbnega ravnanja bi bilo zaradi tega treba očitati nizozemskemu carinskemu organu, ki je v obdobju šestih mesecev sprejel 29 deklaracij, ki bi sedaj veljale za napačne. Po tem sta do obravnave zahteve za odpust minili dve leti in osem mesecev. Te okoliščine bi bilo treba upoštevati pri presoji zelo omejene in davne malomarnosti družbe Heuschen & Schrouff, ki je glede na veliko malomarnost nizozemskega carinskega organa zanemarljiva. To naj bi potrjeval tudi tako imenovani delovni dokument nizozemskega carinskega organa iz septembra 2002, ki je bil priložen k pritožbi in ki je bil sprejet, preden je družba Heuschen & Schrouff predložila Komisiji zahtevo za odpust uvoznih dajatev. Ob upoštevanju sodbe Sommer[21] je nizo-

20 – Sodba z dne 26. novembra 1998 v zadevi Covita (C-370/96, Recueil, str. I-7711).

21 – Sodba z dne 19. oktobra 2000 v zadevi Sommer (C-15/99, Recueil, str. I-8989).

zemski carinski organ v dokumentu izhajal iz domneve, da se je družba Heuschen & Schrouff v obstoječih okoliščinah lahko zanesla na ustreznost ravnanj carinskega organa.

33. Komisija najprej opozarja, da je bilo v pritožbi ponovljenih veliko trditev, ki so bile navedene že pred Sodiščem prve stopnje. Vendar s to opombo ni želela vložiti ugovora nedopustnosti.

34. Komisija nadalje odgovarja, da utemeljitve družbe Heuschen & Schrouff niso ustrezne za izpodbijanje sodbe Sodišča prve stopnje. Res je, da gre za poseben položaj v smislu člena 239 carinskega zakonika, saj nizozemski carinski organ ni ravnal pravilno, da po objavi Uredbe št. 1196/97 ni zavrnil nepravilnih deklaracij družbe Heuschen & Schrouff. Prav tako ni mogoče govoriti o goljufivem namenu. Vendar pa ni bil izpolnjen nadaljnji pogoj iz člena 239 carinskega zakonika, in sicer da ne gre za očitno malomarnost udeleženca. Pri preizkusu s tremi merili (zapletenost predpisa, ki utemeljuje neizpolnitev carinskega dolga, in izkušnje ter skrbnost gospodarskega subjekta), ki se je razvil v sodni praksi, pa je bistveno izključno obnašanje zadevnega gospodarskega subjekta. V nasprotju z utemeljitvami družbe Heuschen & Schrouff v tem delu preizkusa ravnanje nacionalnega carinskega organa ni pomembno.

B – *Pravna presoja*

35. Naprej je treba pripomniti, da po mojem mnenju domnevne ponovitve v trditvah strank, na katere opozarja Komisija, niso sporne. Pritožba, ki samo ponavlja ali dobesedno navaja razloge in trditve, ki so bili predstavljeni Sodišču prve stopnje, skupaj s tistimi, ki so temeljili na dejstvih, ki jih je to sodišče izrecno zavrnilo, sicer ne izpolnjuje zahtev po obrazložitvi, ki izhajajo iz člena 225 ES, člena 58(1) Statuta Sodišča in člena 112(1)(c) Poslovnika Sodišča. [22] Kadar pa tožeča stranka, kot v obravnavanem primeru, izpodbija razlago ali uporabo prava Skupnosti s strani Sodišča prve stopnje, se pravna vprašanja, obravnavana na prvi stopnji, lahko ponovno obravnavajo v pritožbi. [23]

22 – Sodba z dne 6. marca 2003 v zadevi Interporc proti Komisiji (C-41/00 P, Recueil, str. I-2125, točka 16).

23 – Glej zlasti sodbo z dne 13. julija 2000 v zadevi Salzgitter proti Komisiji (C-210/98 P, Recueil, str. I-5843, točka 43) in sodbo Interporc proti Komisiji (navedena v opombi 22, točka 17).

36. V zvezi s tem je treba opozoriti, da ugotovitev in presoja dejstev Sodišča prve stopnje načeloma ne moreta biti predmet tega postopka. Njun preizkus je dopusten le, če gre za nadzor nad njuno pravno kvalifikacijo in nad pravnimi posledicami, ki jih je Sodišče prve stopnje iz njiju izpeljalo, da bi zavrnilo obstoj tu upoštevnih pogojev uporabe iz člena 239(1), druga alinea, carinskega zakonika. [24]

37. Torej je treba vprašanje družbe Heuschen & Schrouff glede ustrezne carinskopravne uvrstitve [25] riževega papirja obravnavati. Zdi se, da družba Heuschen & Schrouff domneva, da vprašanje glede odpusta dajatev ne bi bilo več bistveno, če bi bila izpodbijana uvrstitev pod podštevilko 1905 90 20 KN neustrezna. Pri tem je treba opozoriti, da to vprašanje, kot je ugotovila tudi Komisija, ni predmet tega postopka, temveč vzporednega postopka pred nacionalnim sodiščem. [26] Po drugi strani pa je treba pripomniti, da bi bilo o vprašanju odpusta zadevnih dajatev zaradi sistematičnosti ustrezneje odločiti šele potem, ko bi se dokončno razjasnilo vprašanje vknjižbe. [27] Vendar takšno sistematično zaporedje odločanja v sodni praksi še ni bilo zahtevano. [28]

38. Glede vprašanja odpusta (v tem primeru naknadno vknjiženih) uvoznih dajatev iz razlogov pravičnosti, člen 239(1), druga alinea, carinskega zakonika določa, da se uvozne dajatve lahko odpustijo v posebnih primerih, [29] pri katerih ne gre niti za očitno malomarnost niti za goljufivi namen udeležene-ga. Za presojo, ali gre za „očitno malomarnost“ v smislu člena 239(1), druga alinea, carinskega zakonika, je treba predvsem upoštevati kompleksnost predpisov, katerih

24 – Potem ko Sodišče prve stopnje ugotovi ali oceni dejansko stanje, je Sodišče na podlagi člena 225 ES pristojno za izvajanje nadzora nad pravno kvalifikacijo tega dejanskega stanja in pravnimi posledicami, ki jih je iz tega izvajalo Sodišče prve stopnje (sodba Biegi Nahrungsmittel in Commonfood proti Komisiji, navedena v opombi 19, točka 41; v tem smislu Lenaerts, K./Arts, D./Maselis, I., *Procedural Law of the European Union*, 2. izdaja, London 2006, str. 457, točka 16-007). Kot je Sodišče že večkrat presodilo, tak postopek opredelitve dejansko predstavlja pravno vprašanje, ki je lahko kot tako na podlagi pritožbe Sodišču predloženo v nadzor (glej sodbo Biegi Nahrungsmittel in Commonfood proti Komisiji, navedena v opombi 19, točka 41, ter sodbi z dne 19. oktobra 1995 v zadevi Rendo in drugi proti Komisiji (C-19/93 P, Recueil, str. I-3319, točka 26) in z dne 29. aprila 2004 v zadevi Parlament proti Ripa di Meana in drugim (C-470/00 P, Recueil, str. I-4167, točka 41).

25 – Glej zgoraj točko 28 teh sklepnih predlogov.

26 – Glede podrobnega odgovora na vprašanje o uvrstitvi riževega papirja glej mojo razlago v zadevi C-375/07 (glej k temu zgoraj točko 2 teh sklepnih predlogov), iz katere izhaja, da je treba riž̌ev papir uvrstiti pod podštevilko 1905 90 20 KN.

27 – Kajti iz sistematičnega vidika se lahko odpusti ali povrne le že vknjižen znesek dajatve. Dokler torej postopek o naknadni vknjižbi ni pravnomočno končan, ni gotovo, ali sploh gre za naknadno vknjižen znesek dajatve v skladu s členom 220 Carinskega zakonika, ki se ga lahko odpusti oziroma povrne.

28 – Vendar se zdi, da praksa na nacionalni ravni presojo zahtevkov izvaja tako, da se zaradi ekonomičnosti postopkov o vprašanjih odpusta odloča šele po ugotovitvi vknjižbe (Alexander, „Vorbemerkungen zu Art. 220, 221“, v: Witte, Zollkodex, Kommentar, 4. izdaja, 2006, točka 2). Za prihodnost je v „Moderniziranem carinskem zakoniku“, Uredba (ES) št. 450/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2008 o carinskem zakoniku Skupnosti (UL L 145, str. 1) predvidena pozitivna sprememba v smeri upoštevanja sistematičnega zaporedja odločb; člen 84(2) namreč določa, da se tek roka za predložitev vloge za povračilo ali odpust iz razlogov pravičnosti zadrži za čas trajanja pritožbenega postopka, kadar se vloži pritožba zoper obvestilo o carinskem dolgu.

29 – Ta splošna klavzula pravičnosti omogoča presojo posebnih okoliščin posameznih primerov; primerjaj Berr/Trémeau, „Le droit douanier, Communautaire et national“, 7. izdaja, 2006, str. 241, in Huchatz, „Art. 239 – Erstattung oder Erlass in Sonderfällen“, v Witte, ibidem, točki 1 in 28.

neizpolnitev je povzročila nastanek carinskega dolga, izkušnje in skrbnost gospodarskega subjekta. [30] Ta merila je v izpodbijani sodbi ustrezno upoštevalo tudi Sodišče prve stopnje. [31]

39. Prav tako ustrezna je bila ugotovitev Sodišča prve stopnje, da je v obravnavanem pravnem sporu bistveno le vprašanje očitne malomarnosti in s tem presoja treh navedenih meril. Kajti vsi udeleženi se strinjajo – kar je prišlo do izraza tudi v odločbi Komisije –, da gre za poseben položaj v smislu člena 239 carinskega zakonika, saj nizozemski carinski organ ni ravnal pravilno, da po objavi Uredbe št. 1196/97 ni zavrnil nepravilnih deklaracij družbe Heuschen & Schrouff. Udeleženi se strinjajo tudi glede neobstoja goljufivega namena.

40. Kar zadeva vprašanje zapletenosti ureditve, se mi zdi razlaga sodišča Skupnosti, ki jo je uporabilo Sodišče prve stopnje, ustrezna. V tej zvezi je Sodišče prve stopnje, ki je glede časa pred izdajo Uredbe št. 1196/97 vsekakor predpostavilo položaj, za katerega je značilna zapletenost, ravnalo pravilno, da je – ob upoštevanju sodbe Hewlett Packard France [32] – položaj po objavi te uredbe štelo za razjasnjenega. V nasprotju s trditvami družbe Heuschen & Schrouff se mi zdi, da sklicevanje na „[dolžino časa, v katerem] organi niso opazili napake“ iz sodbe Biegi Nahrungsmittel [33] ni okoliščina, ki bi lahko utemeljila drugačno presojo. Položaj, na katerega se nanaša sodba v Biegi Nahrungsmittel in v katerem je bil ta čas lahko upošteven, [34] ni primerljiv s položajem v obravnavanem primeru. Kajti v nasprotju s tedanjim primerom je za obravnavani primer značilno, da se je z objavo Uredbe št. 1196/97 ustvaril jasen položaj. Okoliščina, da se ne le družba Heuschen & Schrouff temveč tudi carinski organi niso seznanili z objavo v Uradnem listu, v danih okoliščinah ne more biti upoštevna. Čeprav se carinski organi niso seznanili z objavo, ta okoliščina ne more razbremeniti udeleženca lastne skrbnosti. Na splošno in praviloma je namreč presoja malomarnosti udeležencev odvisna od subjektivnih okoliščin, pri čemer se je treba ravnati po udeležencih samih. Po mojem mnenju se lahko pri tem le v izjemnih primerih upošteva tudi obnašanje carinskih organov.

30 – Sodba z dne 11. novembra 1999 v zadevi Söhl & Söhlke (C-48/98, Recueil, str. I-7877, točki 56 in 60). Glej tudi Lyons, EC Customs Law, 2. izdaja, 2008, str. 489. Glede istovetnosti teh meril z določenimi merili iz člena 220(2) in ustrezne sodne prakse glej moje sklepne predloge z dne 4. septembra 2008 v zadevi Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading (C-375/07).

31 – Točka 44 izpodbijane sodbe.

32 – Sodba z dne 1. aprila 1993 v zadevi Hewlett Packard France (C-250/91, Recueil, str. I-1819, točka 28).

33 – Navedena zgoraj v opombi 19, točka 48.

34 – Glej točko 55 sodbe Biegi Nahrungsmittel. V zvezi z ozadjem sodbe razlaga Harings v „Nacherhebung von Einfuhrabgaben, Nichterkennbarkeit eines Irrtums der Zollbehörden“, *Zeitschrift für Zölle und Verbrauchsteuern* 2005, str. 230 in naslednje, str. 321, da so carinski organi dolgo izhajali iz domneve, da je napaka nerazpoznavna le tedaj, če temelji na dolgoletni praksi upravnih organov. Ta praksa ne govori v prid sodbi Biegi Nahrungsmittel. Harings poleg tega opozarja, da je napačna praksa upravnih organov lahko le pokazatelj za nerazpoznavnost napake.

41. Tudi glede merila strokovnih izkušenj se mi razlaga sodišča Skupnosti, ki jo je uporabilo Sodišče prve stopnje, ne zdi sporna. Sodišče prve stopnje je ravnalo ustrezno, da je upoštevalo merila [35] iz sodbe Söhl & Söhlke. [36] Sodišče prve stopnje je prav tako prepričljivo pokazalo, da udeleženec ni neizkušen in da mu je poleg tega treba pripisati ravnanje carinskih uradnikov. [37] V zvezi z vidiki izkušenj udeleženih je Sodišče izvedlo presojo dejstev, ki jo je v okviru pritožbenega postopka mogoče izpodbijati le pod strogimi pogoji, [38] ki pa tu niso izpolnjeni. V zvezi z vidiki odgovornosti ravnanja carinskih uradnikov pa je treba opozoriti, da se v skladu s sodno prakso meja takšne odgovornosti določi šele, če pooblaščenec ravna goljufivo in je zaradi te goljufije prizadet tudi carinski dolžnik. [39] Glede utemeljitve, da se v obravnavanem primeru zaradi posebne zapletenosti ureditve tudi z največjimi strokovnimi izkušnjami ne bi bilo mogoče izogniti nepravilni uvrstitvi, pa lahko rečemo, da to velja le za položaj pred izdajo Uredbe št. 1196/97, kar je bilo drugje [40] že presojeno.

42. Nazadnje je treba glede merila skrbnosti gospodarskega subjekta opozoriti, da tudi v tem smislu izpodbijana sodba prestane preizkus. Sodišče prve stopnje se je ustrezno sklicevalo na sodbe Deutsche Fernsprecher [41], Covita [42] in Binder [43] in sklepalo, da je treba v primerih, kot je obravnavani, poznavanje objav v Uradnem listu predpostaviti in da je izjema lahko le neobstoj ustrezne jezikovne različice. [44] V njih v nasprotju z utemeljitvami družbe Heuschen & Schrouff nikakor niso postavljene previsoke zahteve. Od trenutka objave Uredbe št. 1196/97 bi se dolžnik, ki bi se znašel v podobnem položaju kot družba Heuschen & Schrouff, pri skrbnem ravnanju [45] s to uredbo seznanil in si na podlagi tega ustrezno razjasnil dvome, ki izhajajo iz dotedanje uredbe. Sodišče prve stopnje je torej obravnavalo utemeljitev družbe Heuschen & Schrouff, da je glede tega treba upoštevati ravnanje nizozemskega carinskega organa, natančneje, pomanjkanje potrebne skrbnosti. To utemeljitev je Sodišče prve stopnje upravičeno zavrnilo. V zvezi s tem je treba ponoviti, da v tem primeru, kot opozarja tudi Komisija, preizkus ravnanja carinskih organov ni pomemben. Družba Heuschen & Schrouff pravzaprav zahteva, naj se napaka nizozemskega carinskega organa, katere nesporen obstoj sta potrdila tako Komisija v svoji odločbi kot Sodišče prve stopnje v izpodbijani sodbi, ovrednoti dvakratno: po eni strani na ravni „posebnega

35 – Glej točko 59 izpodbijane sodbe.

36 – Navedena zgoraj v opombi 30 teh sklepnih predlogov.

37 – Glej točki 65 in 66 izpodbijane sodbe in nadaljnji povzetek do točke 70.

38 – Načeloma velja, da je lahko v skladu s členom 225(1) ES in členom 58(1) Statuta Sodišča pritožba na Sodišče omejena na pravna vprašanja. Ponovna presoja dejstev torej načeloma ne pride v poštev. Le v ozko omejenem obsegu, predvsem v zvezi s ponarejanjem dokazov, lahko Sodišče preuči dejanska vprašanja.

39 – Temu v prid govori sodba z dne 7. septembra 1999 v zadevi De Haan (C-61/98, Recueil, str. I-5003, točka 53).

40 – Glej zgoraj točko 40 teh sklepnih predlogov.

41 – Sodba z dne 26. junija 1990 v zadevi Deutsche Fernsprecher (C-64/89, Recueil, str. I-2535).

42 – Navedena zgoraj v opombi 20.

43 – Sodba z dne 12. julija 1989 v zadevi Binder (161/88, Recueil, str. 2415).

44 – Glej točko 75 in naslednje izpodbijane sodbe.

45 – Harings, v že navedenem delu (opomba 34 teh sklepnih predlogov), na str. 231, iz sodne prakse izpeljuje zaključek, da je tu upoštevno merilo „obveščenega uvoznika“. S tem je mišljen razumen gospodarski subjekt, ki je seznanjen z objavami v Uradnem listu. Neustrezen zgled pa bi bil nekdo, ki ima strokovno znanje na področju carinskega prava in se torej dobro spozna na vse pravne predpise tega pravnega področja in na njegovo učinkovanje. Za kritično presojo glej Berr, „Droit douanier“, *La semaine juridique – édition entreprise*, 1990 II 15876, str. 589 in naslednje, in str. 592.

položaja“ in po drugi strani na ravni „malomarnosti dolžnika“. Vendar pa gre lahko pri slednjem le za njegovo ravnanje, saj je bilo ravnanje carinskega organa presojano že na ravni „posebnega položaja“.

43. Glede na navedeno menim, da je Sodišče prve stopnje ob zadostni utemeljitvi pravilno ugotovilo in presodilo, da je družba Heuschen & Schrouff ravnala malomarno v smislu člena 239(1), druga alinea, carinskega zakonika.

44. Pritožbo naj se torej zavrne kot neutemeljeno.

VI – Stroški

45. V skladu s členom 69(2) Poslovnika, ki velja za pritožbeni postopek na podlagi člena 118 tega poslovnika, se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Ker je Komisija predlagala, naj se družbi Heuschen & Schrouff naloži plačilo stroškov, in ker ta s svojimi pritožbenimi razlogi ni uspela, se ji naloži plačilo stroškov.

VII – Predlog

46. Na podlagi navedenega Sodišču predlagam, naj

– pritožbo zavrne;

– družbi Heuschen & Schrouff naloži plačilo stroškov.